

Miljökonferens Medlefors 23 oktober – Täkter

Prövning

- Miljöprövningsförordningen
- Remisser – värdefullt med kommunens synpunkter (lokalkännedom)
- Delegerade villkor i tillståndsbeslut – möjlighet eller problem? (t.ex. arbetstider och reviderad täktplan)
- SGU:s rapport om ersättningsmaterial - Markbäddssand 0-8 mm ersättas av tvättad makadam?
- Förekomst av känsliga arter t.ex. grävande insekter inom täktområdet som uppmärksammas i inventering eller vid tillsyn – Lyfta i prövning

Tillsyn

- Problem att tolka villkor i tillståndsbeslut?
- Fixpunkt - endast sätts ut på begäran av Tillsynsmyndigheten!
- Hur ser Tillsynsmyndigheten till att villkor är efterlevda före godkänd efterbehandling t.ex. bearbetat material. (TM får ej undanta villkor enligt, se MD-dom 2007-11-05)
- Masshantering, när VU vill köra in olika typer av massor i täkter – återvinning, efterbehandling, materialslag, deponi
- Fågelhäckning i täkter – kräver beslut enligt artskyddsförordningen av länsstyrelsen
- Tillkommande verksamheter, mindre ändring - anmälan eller ändringstillstånd? T.ex. drift av asfaltverk, hantering av mesa inom täkt som ej hanterats i tillståndsprövning.
- Dammbekämpning med vatten – problem?
- Miljörapport och produktionsuppgift – täktdelen viktig!
- Önskas tillsynsvägledning i något avseende?
- C-anmälan av husbehovstäkter i naturgrus och berg, hur går det?
- Övrigt

Prövning

Miljöprövningsförordningen

- Miljöprövningsförordning (2013:251), MPF ersätter i stora delar förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899), vars tidigare bilaga ingår i nya förordningen. Dock finns vissa delar av FMH ännu kvar. Gäller fr.o.m. 2013-06-18
- Naturvårdsverkets vägledning <http://naturvardsverket.se/sv/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning-amnesvis/Industri/Soka-tillstand-och-anmalan/>
- Tåktverksamhet i MPF 4 kap. Berg, naturgrus och andra jordarter
 - (2 § >25 ha) och 3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 10.20 gäller för tåkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter
 - 4 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 10.30 gäller för tåkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
 - 5 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 10.40 gäller för tåkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg
 - 6 § Anmälningssplikt C och verksamhetskod 10.50 gäller för anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter
 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
- Miljöprövningsförordning 14 kap 16 § anmälningssplikt C och verksamhetskod 26.150 gäller för asfaltverk eller oljegrusverk,
 - som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
 - som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.

Remisser – värdefullt med kommunens synpunkter (lokalkännedom)

- Motstående intressen, tidigare klagomål, inventeringar mm

Delegerade villkor i tillståndsbeslut – möjlighet eller problem?

- Verksamhet får med de undantag som anges i det följande bedrivs alla veckodagar kl. 06.00-24.00. Krossning får endast bedrivs helgfri måndag-fredag, kl. 06.00-24.00. Borrning får endast bedrivs helgfri måndag-fredag, kl. 07.00-22.00. Sprängning och

skutknackning får endast ske helgfri måndag-fredag, kl. 07.00-18.00. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge annan förläggning av arbetstiden

- Sökanden ska senast 20XX-05-31 till tillsynsmyndigheten redovisa en reviderad exploaterings- och efterbehandlingsplan. Revideringen ska ske utifrån Miljöprövningsdelegationens inriktning enligt bilagd karta. Tillsynsmyndigheten ska pröva om de reviderade planerna kan godkännas.

SGU:s rapport om ersättningsmaterial - markbäddssand 0-8 mm ersätts av tvättad makadam?

- SGU: Ersättningsmaterial för naturgrus – kunskapssammanställning och rekommendationer för användningen av naturgrus, Rapport 2011:10
- Ersättningsmaterial: "Finns", "Kan finnas lokalt", respektive " Saknas (för närvarande)"
- Ersätta sand till renvattenfilter: fördel med makadam: fler reaktiva partikelytor som innebär större specifik reaktiv yta medan nackdel: sämre hydrauliska egenskaper. Lämplig makadam kräver noggrann siktning och proportionering. Tekniska krav bygger på naturgrus. Det finns få uppgifter om hydraulisk konduktivitet varför mer kunskap om detta behövs.
- Erfarenheter från vissa branschföretag

Förekomst av känsliga arter tex grävande insekter inom täktområdet som uppmärksammas i inventering eller vid tillsyn – Lyfta i prövning

- Verksamhetsområdet ska inventeras med avseende på förekomst av grävande insekter (exempelvis jordsteklar och skalbaggar). Denna inventering ska redovisas till Länsstyrelsen **senast den 1 september 20XX**.

Tillsyn

Problem att som tillsynsmyndighet tolka villkor i tillståndsbeslut?

Allmänt

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett och åtagit sig i ansökan.
2. Personal som arbetar inom täktområdet ska vara väl informerad om betydelsen av innehållet i täkttillståndet. En omgång av täkttillståndet, inklusive bilagor, ska finnas tillgänglig när verksamhet bedrivs i täkten och förvaras av platsansvarig.

3. Gränsen för verksamhetsområdet respektive brytningsområdet ska under hela tillståndstiden vara utmärkt i terrängen på väl synligt sätt, med träpålar med blåmålad respektive rödmålad topp. Nya fixpunkter ska på begäran av tillsynsmyndigheten sättas ut i terrängen och redovisas på täktplanen samt på motsvarande sätt utmärkas med vitmålade pålar, bergblock eller kryss på berg. Målade bergblock får ersätta träpålar ifall träpålarna inte tillåts stå kvar.
4. Täktplan daterad 2008-06-27 och reviderad 2012-11-05 i i koordinatsystem SWEREF 99 TM ska gälla med de ändringar och förtydliganden, som framgår av villkoren nedan. Brytning får inte bedrivas djupare än till nivån + 45,0 m (lokalt höjdsystem) i enlighet med täktplanen.
5. Verksamhet får med de undantag som anges i det följande bedrivas alla veckodagar kl. 06.00-24.00. Krossning får endast bedrivas helgfri måndag-fredag, kl. 06.00-24.00. Borrning får endast bedrivas helgfri måndag-fredag, kl. 07.00-22.00. Sprängning och skutknackning får endast ske helgfri måndag-fredag, kl. 07.00-18.00. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge annan förläggning av arbetstiden.

Under brytning

6. På arbetsplatsen ska hållas god ordning. Försliten materiel, skrot och liknande ska omhändertas.
7. Brytningsområdet ska avbanas och efterbehandlas, så långt möjligt, efterhand som arbetet i tåkten fortskrider. Vid avbaning ska material som ska användas vid efterbehandlingen läggas upp i ordnade upplag. Materialet ska vid efterbehandlingen bredas ut över området. Efterbehandlingen ska slutföras inom tillståndstiden.
8. Till dess efterbehandling är slutförd ska stängsel finnas uppsatt i terrängen runt brytningsområdet, där fallhöjden överstiger 3 m.
9. I syfte att begränsa olägenheter för rennäringen ska bolaget samråda med Semisjaur-Njargs sameby inför verksamhet under perioden den 1 oktober till 30 april.
10. Inför uppställning av mobilt kross- och sorteringsverk ska tillsynsmyndigheten informeras i förväg. Information ska minst innehålla uppgift om planerad period för krossning och sortering. Om den mobila kross- och sorteringsverket ska vara i drift någon del av perioden den 1 oktober - 30 april ska i samband med informationen till tillsynsmyndigheten även situationen med avseende på renskötseln i området redovisas.

11. Endast rena jord- och schaktmassor får användas i efterbehandlingssyfte. Införsel av sådana massor till verksamhetsområdet ska redovisas till tillsynsmyndigheten i god tid innan.

12. Buller från verksamheten ska begränsas så att det utomhus vid bostäder inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än följande värden:

50 dBA dagtid - helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00

45 dBA kvällstid - helgfri måndag-fredag kl. 18.00–22.00 samt lör-, sön-
och helgdag kl. 07.00-18.00

40 dBA nattetid - kl. 22.00–07.00

Om återkommande s.k. rena toner alstras från krossverksamheten ska värdena sänkas med 5 dBA under den tid detta förekommer. Momentan ljudnivå nattetid får inte överstiga 55 dBA.

Ekvivalentvärdet ska beräknas för de tider då bullrande verksamhet pågår. Mätning ska ske på begäran av tillsynsmyndigheten, eller om verksamheten förändras på sådant sätt som kan medföra ökade bullernivåer. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå dBA ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets övergångsvägledning, för närvarande tillgänglig på Naturvårdsverkets hemsida: "Buller från industrier".

13. Sprängning får endast ske efter i förväg tydligt hörbar varningssignal. Samebyn behöver endast informeras i förväg om sprängning sker under perioden 1 oktober till 30 april.

14. För att minimera diffus damning ska vid behov körvägar och upplag inom verksamhetsområdena bevattnas. Lignin får användas, men inte salt inom verksamhetsområdet.

15. Vatten från krossanläggning och vatten som härrör från dammbekämpning inom verksamhetsområdet ska vid behov tillsammans med eventuellt förorenat dränerings-, dag- och grundvatten passera en sedimentationsbassäng före utsläpp från tälten. Bassängen ska vara ändamålsenligt utförd och dimensionerad samt vara utrustad med anordning för effektiv avskiljning av suspenderat material och oljerester. Anläggningens funktion ska kontrolleras regelbundet under produktionsperioder och däremellan. Vegetation som kvävefälla nedströms sedimentationsbassängen ska bevaras under hela tillståndstiden. Provtagning av utgående vatten från bassängen ska utföras i de fall tillsynsmyndigheten begär det, i enlighet med bolagets åtagande.

16. Petroleumprodukter, oljor och andra flytande kemiska produkter ska förvaras i tank eller liknande med invallning/tråg som rymmer hela tankens volym. Det ska finnas regnskydd över tanken som hindrar nederbörd från att fylla invallningen/tråget. Dubbelmantlad tank eller tank med inbyggd invallning får ersätta invallning/tråg. Tanken ska vara försedd med påkörningsskydd. Tankar och förvaringsutrymmen ska kontrolleras regelbundet.

All hantering av flytande kemiska produkter, som vid exempelvis tankning, får endast ske på hårdgjord och tät yta så att eventuellt spill kan samlas upp.

17. På arbetsplatsen ska finnas saneringsutrustning (Absol eller annat absorptionsmedel med motsvarande funktion) för beredskap i händelse av läckage av bränsle och olja från fordon och maskiner.

Spill av olja, oljehaltigt avfall och andra kemiska produkter ska samlas upp. Farligt avfall ska förvaras väl skyddat, transporteras av godkänd transportör och slutligt omhändertas av godkänd omhändertagare. Transportör och mängden farligt avfall ska journalföras.

Efter brytning

18. Brytningsområdets slänter får inte ges en brantare lutning än 1:2 i enlighet med bolagets åtagande. Slänterna ska vara stabila och avrundas mjukt vid släntkrön och släntfot samt i övrigt mjukt anpassas till angränsande täktområde och terräng och utan påtagliga stup.

19. Eventuella upplag av redan utbrutet och bearbetat material ska hanteras på det sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

20. Täkten ska som en del av efterbehandlingen planteras med skog.

Ekonomisk säkerhet

21. För att tillståndet ska vara giltigt ska det finnas en ekonomisk säkerhet på 1 600 000 kr knuten till verksamheten. Den ställda säkerhetens storlek kan omprövas vid behov.

Fixpunkt - endast sätts ut på begäran av Tillsynsmyndigheten!

- Gränsen för verksamhetsområdet respektive brytningsområdet ska under hela tillståndstiden vara utmärkt i terrängen på väl synligt sätt, med träpålar med blåmålad respektive rödmålad topp. Nya fixpunkter ska på begäran av

tillsynsmyndigheten sätts ut i terrängen och redovisas på täktplanen samt på motsvarande sätt utmärkas med vitmålade pålar, bergblock eller kryss på berg. Målade bergblock får ersätta träpålar ifall träpålarna inte tillåts stå kvar.

- Erfarenheter, problem? MD-dom Umeå tingsrätt 2013-04-22, mål nr M 1707-12

Hur ser Tillsynsmyndigheten till att villkor är efterlevda före godkänd efterbehandling t.ex. bearbetat material

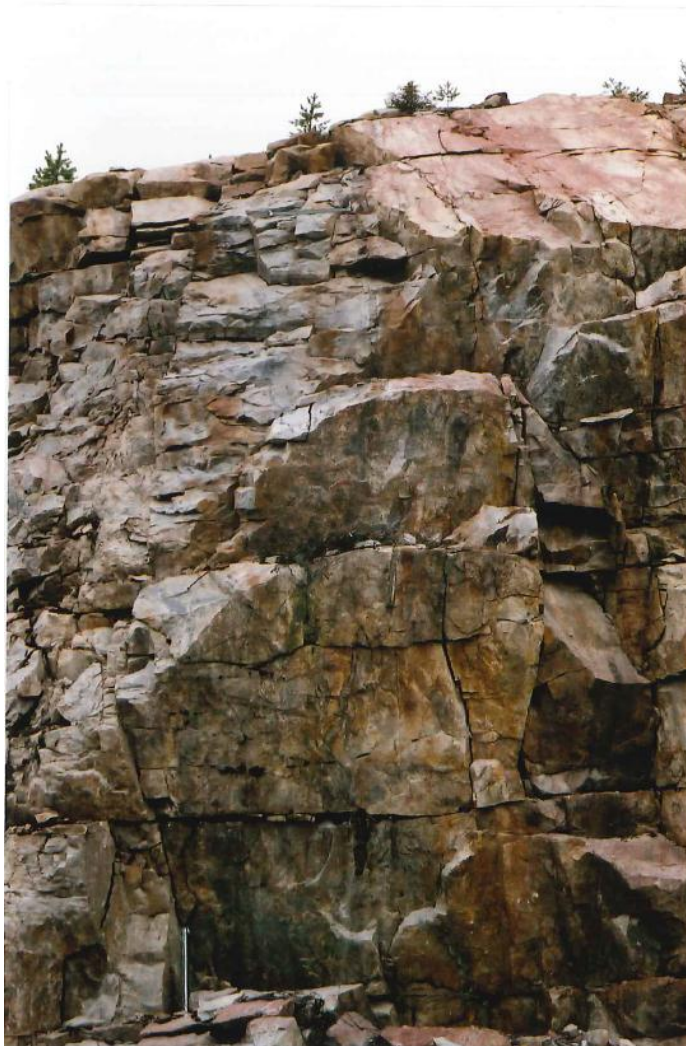
- TM får ej undanta villkor enligt, se MD-dom Växjö tingsrätt 2007-11-05, mål nr M 2042-07
- Ett tillståndsvillkor har rättsverkan även om tillståndstiden har löpt ut. Det åligger tillsynsmyndigheten att se till att villkoren efterlevs, jfr 24 kap. 1 § miljöbalken. Tillsynsmyndigheten har ej befogenhet att medge undantag av villkor i täkttillstånd.
- **20 c FMH Särskilda bestämmelser om täkter**
Tillsynsmyndigheten ska besluta att en täkt är avslutad, om verksamhetsutövaren begär det och det område där verksamheten har bedrivits har efterbehandlats på ett från hälso- och miljösynpunkt godtagbart sätt.
Ett beslut enligt första stycket får meddelas även om inte hela området har efterbehandlats, om det område som återstår att efterbehandla inte är större än 1 hektar och det på detta område inte bedrivs någon verksamhet som är tillstånd- eller anmälningspliktig enligt denna förordning. Förordning (2008:690).

Masshantering, när VU vill köra in olika typer av massor i täkter – återvinning, efterbehandling, materialslag, deponi

- Endast rena jord- och schaktmassor av mineraljord får användas i efterbehandlingssyfte. Införsel av sådana massor till verksamhetsområdet ska redovisas till tillsynsmyndigheten i god tid innan
- Viktigt att kontrollera införda massor på plats då och då, eftersom återvinningsmassor kan innehålla byggrester.
- Införda massor ska bestå av material som kan förväntas förekomma naturligt på platsen. Exempelvis inte dikningsmassor från myrlandskap i en grustäkt på tallhed el dyl.

Fågelhäckning i täkter särskilda arter – kräver beslut (dispens) enligt artskyddsförordningen av länsstyrelsen, se foto nedan

- Annars överträdelse mot artskyddsförordningen i 8 kap 1 § miljöbalken om man t.ex. förstör häckning.

- Andra fåglar t.ex. svalor – upplysa VU att vänta med brytning i aktuell del tills häckning är över.
- Vid återställning – överväg om någon del kan sparas utan fallrisk.

Tillkommande verksamheter, mindre ändring - anmälan eller ändringstillstånd?

- T.ex. drift av asfaltverk, hantering av mesa inom täkt då det ej hanterats i tillståndsprövning.
- Enstaka tillfälle/upprepade gånger

Dammbekämpning med vatten – problem?

- Erfarenheter

Miljörapport och produktionsuppgift – täktdelen viktig!

Miljörapport

- Länsstyrelsen har tagit över supporten fr.o.m. 2013
Hänvisa VU till smp.support@lansstyrelsen.se Tel: 010-22 30 304
- Hur går det?

Produktionsuppgift - täktdelen

I SMP finns möjlighet att rapportera "utbruten mängd" och "levererad mängd". Skillnaden mellan dessa skulle i princip utgöra upplag av ännu ej levererade produkter. SGU använder uppgifterna om "levererad mängd" och användningsområden i sin sammanställning av produktionsstatistiken som bland annat används till uppföljningen av miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet. I arbetet med sammanställningen har vi noterat att vissa företag enbart rapporterar "utbruten mängd". Det gör att statistiken blir missvisande. Kolla att även "levererad mängd" är ifylld om tükten levererat material under året!

SGU uppdrag av Regeringen att föreslå system för insamling av produktionsuppgifter om entreprenadsten.

Uppdraget är en del av Sveriges mineralstrategi. Målet med mineralstrategin är att Sveriges mineraltillgångar ska nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt, med beaktande av ekologiska, sociala och kulturella värden.

Ökad användning av krossberg som ballast bör främjas och användning av naturgrus, som är en ändlig resurs, bör minska. Entreprenadsten (sprängsten) kan ersätta bland annat naturgrus som ballast i olika tillämpningar om den hanteras på rätt sätt. Även restberg från så kallad blockstensbrytning kan användas som ersättningsmaterial. Vid större infrastruktur- och entreprenadprojekt är uppgifterna idag ofullständiga om den mängd av entreprenadsten och restberg som uppstår. Förbättrad statistik om produktion av ballast inklusive entreprenadsten kan därför bidra till ett bättre underlag för fysisk planering samt en förbättrad uppföljning av målet om minskad användning av naturgrus.

Produktionsuppgift för fristående krossar:

I FMH 31 a § 1 fråga om en anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter som omfattas av 4 kap. 6 § miljöprövningsförordningen (2013:251) ska verksamhetsutövaren i en miljörapport lämna uppgifter om produktionen, om länsstyrelsen begär det. Utöver det som följer av 31 § ska en sådan rapport innehålla uppgifter om produktionen i fråga om naturgrus, morän och berg.

- Viktigt att Länsstyrelsen får uppgift om anmälan om fristående krossar för kännedom så att Länsstyrelsen kan begära in produktionsuppgifter.